

Minister
Zdrowia

ZPN.050.24.2025.KM
Warszawa, 02 sierpnia 2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 10815, w sprawie w sprawie nadmiernego spożycia cukru w napojach, złożoną przez Pana Posła Jarosława Sachajko, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

Dostosowana do sytuacji zdrowotnej polityka fiskalna stanowi efektywne narzędzie kształtujące trendy żywieniowe w społeczeństwie, a tym samym może się przyczynić do poprawy stanu zdrowia społeczeństwa. Działania fiskalne mają szczególne znaczenie w zapobieganiu problemowi otyłości, zwłaszcza wśród osób młodych oraz o niskich dochodach, gdyż jak dowodzą liczne badania naukowe, to te grupy są szczególnie wrażliwe na ekonomiczną dostępność produktów spożywczych. Dlatego też kwestia prozdrowotnej polityki fiskalnej znalazła swoje odzwierciedlenie w dokumentach o charakterze strategicznym dla ochrony zdrowia (m.in. Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016-2020 oraz 2021-2025, Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030 czy Narodowym Programie Chorób Układu Krążenia na lata 2022-2032).

Wielokrotnie w korespondencji kierowanej bezpośrednio do Ministerstwa Finansów, Ministerstwo Zdrowia deklarowało chęć współpracy przy pracach nad identyfikacją produktów spożywczych, dla których rekomendowana byłaby zmiana stawki VAT ze względu na ich wpływ na zdrowie. W załączeniu przekazuję, zgodnie z prośbą, przedmiotową korespondencję.

Do kreowania polityki zdrowotnej państwa, w tym w zakresie promowania korzystniejszych dla zdrowia („zdrowszych”) produktów spożywczych należy podchodzić kompleksowo i

spójnie, zarówno w kwestiach legislacyjnych, promocji i edukacji. Należy mieć na uwadze, że na wielkość konsumpcji produktów spożywczych ma wpływ wiele czynników, m.in.: cena, preferencje konsumentów odnośnie jakości produktów, marki, nawyki żywieniowe, wzorce konsumpcji, a także reklama i edukacja. Dlatego ważne jest badanie wpływu różnych czynników na spożycie danego asortymentu produktów spożywczych.

Chcąc ocenić skutki wprowadzenia „opłaty cukrowej” bardziej długofalowo, w ramach realizacji Narodowego Programu Zdrowia zaplanowano przeprowadzenie przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego Państwowy Zakład Higieny – Państwowy Instytut Badawczy w roku 2022 oraz 2025 badania preferencji konsumentów dotyczących wyborów żywieniowych po wprowadzeniu opłaty cukrowej od napojów słodzonych oraz wyborów dostępnych na rynku produktów słodkich na reprezentatywnej próbie 1000 dorosłych Polaków. Jeden z elementów badania prowadzonego w 2022 r. dotyczył konsumpcji napojów słodzonych. Pytano respondentów m.in. o rodzaj spożywanych napojów słodzonych, częstotliwość ich spożycia, najczęściej wypijaną porcję. W 2022 r. w badaniu uczestniczyło 523 kobiet i 477 mężczyzn. Analiza uzyskanych wyników wykazała, że ponad 60% ankietowanych spożywa słodzone napoje, co piąta badana osoba pija je co najmniej raz dziennie. Najczęściej wypijaną porcją jest 1-2 szklanki napoju na dobę. Blisko 40% respondentów preferuje napoje tradycyjne słodzone cukrem/syropem glukozowo-fruktozowym. W 2025 r. zaplanowano przeprowadzenie podobnego badania.

Jednocześnie, w bieżącym roku Instytut podjął badanie na temat spożycia napojów energetycznych przez młodzież w wieku 13-17 lat po wprowadzeniu zakazu ich sprzedaży osobom poniżej 18 roku życia.

W tym miejscu informuję, że aktualnie nie są prowadzone prace dotyczące rozszerzenia opłaty cukrowej na inne grupy środków spożywczych.

Odnosząc się zaś do kwestii napojów sprzedawanych w sklepikach szkolnych oraz automatach vendingowych, uprzejmie wyjaśniam, że w procedowanym aktualnie projekcie rozporządzenia w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (MZ 1787) do sprzedaży dopuszcza się wyłącznie następujące napoje:

- soki owocowe, warzywne, owocowo-warzywne,
- koktajle owocowe, warzywne oraz owocowo-warzywne bez dodatku cukrów i substancji słodzących,
- naturalną wodę mineralną nisko- lub średnio-zmineralizowaną, wodę źródlaną i wodę stołową,

- napoje przygotowywane na miejscu, które zawierają nie więcej niż 5 g cukrów dodanych w 250 ml produktu gotowego do spożycia;
- inne napoje, niż wskazane powyżej, wyłącznie bez dodatku cukrów i substancji słodzących.

Mając na uwadze ww. katalog produktów, dostęp do napojów z dodatkiem cukrów na terenie jednostek systemu oświaty, został w znaczący sposób ograniczony.

Pragnę zapewnić, że wszystkie zgłoszone uwagi zostaną poddane szczegółowej analizie w porozumieniu z ekspertami, którzy uczestniczyli w pracach dotyczących opracowania przedmiotowego projektu rozporządzenia.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Wojciech Koneczny
Sekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/

Załączniki:

Załącznik 1 Pismo Ministerstwa Zdrowia z dnia 11 lipca 2016 r., znak: ZPN.073.9.2016

Załącznik 2 Pismo Ministerstwa Zdrowia z dnia 2 czerwca 2022 r., znak: ZPN.611.56.2022